

ادامه از صفحه اول

تلنگر «کیهان»

درحال ارزش داوری افکارعمومی از این طریق مشکل می‌گیرد تا میزان حقانیت و بطلان هریک از طرفین در شکل‌گیری نزاع روشن شود. مگر درباره ادامه جنگ تحمیلی پس از فتح خرمشهر شاهد چنین بحث‌هایی در میان نسل جدید و قدیم نیستیم؟ (البته امیدواریم این بار چنین چیزی رخ ندهد و این مطالبه همگان از دستگاه سیاست خارجی دولت آقای روحانی است که هوشیار و مراقب همه چیز باشند). اما اگر هم هیچ اتفاقی در عمل نیفتد، نفس چنین تنش‌هایی فضایی را به‌وجود می‌آورد که دولت آقای روحانی را از تحقق شعارهای خود از جمله جذب سرمایه‌گذاری و فقرستیزی بازخواهد داشت، که خسارت کمی نیست.

اینها شمایلی کلی از شرایط و فضای امنیتی پیرامون ایران البته از منظر نگارنده است! دوم: آزادی

تیتِر کیهان (و به‌طورکلی مواضع گروهی که خواهان اقدامات رادیکال و انقلابی در سیاست خارجی‌اند و نمود بارز آن، مخالفت سفت و سخت با پرچام است). دو جنبه کاملاً متفاوت دارد. یکی دیدگاه شخصیت حقیقی مدیرمسئول و دیگری نظر شخصیت حقوقی که طبق قانون تابع مالکیت یا مقوله صاحب‌امتیازی هر نشریه‌ای است. به اعتقاد نگارنده در حالت اول، نباید مانعی برای ابراز چنین دیدگاهی که تیتِر کیهان آن را نمایندگی می‌کند، وجود داشته باشد. چه مانعی دارد که روزنامه‌ای متعلق به بخش خصوصی و با سرمایه شخصی چنین مطلبی را بیان کند و برای آن دلیل و استدلال بیاورد و متقلاً هم بتواند از عهده نقد منتقدان برآید و البته اگر هم با چالش حقوقی مواجه شد، هزینه مادی و معنوی‌اش را خودش بپردازد و نه از جیب ملت یا اعتبار صاحب‌امتیاز؟

اشکال کار آنجاست‌که تقریباً چنین سازوکاری در مطبوعات ما وجود ندارد (و اگر در گذشته نه‌چندان دور در دوره اصلاحات سا حدودی وجود داشت، اینک تقریباً از بین رفته است). اشکال کار اینجاست‌که مسئولیت پیام این قبیل تیتِر‌ها به حساب شخصیت حقیقی گذاشته نمی‌شود و منطقاً هم نباید گذاشته شود؛ چراکه صاحب‌امتیاز نشریه در قبال خط مشی کلی آن مسئولیت دارد (بند ۵ ماده ۹ قانون مطبوعات). این دوگانگی طبعاً تبعات مخربی درپی دارد که سال‌هاست دام‌گیر مدیریت سیاسی جامعه و همچنین جامعه مطبوعات است و آنچه مورد نظر این قلم است، اسب‌های مربوط به بخش اخیر یعنی جامعه مطبوعاتی است. اگر از این چار‌چوب به موضوع آزادی مطبوعات بنگریم، نتایج متفاوتی عایدمان می‌شود. مثلاً آیا آزادی عمل این قبیل روزنامه‌ها اصلا و اساساً نشانه آزادی مطبوعات تلقی می‌شود؟ اگر پاسخ مثبت باشد، درست مانند این است که یک مسئول دولتی بلندپایه آزاد است از زیردستانش یا نهادهای هم‌عرض انتقاد کند و در نتیجه هر چیز و هر کسی را به باد نقد بگیرد، بدون آنکه کسی را یاری پاسخ یا ایستادگی باشد. بنابراین آزادی مطبوعات هنگامی معادار است که مطبوعات به‌مثابه یک نهاد مدنی مستقل از قدرت، امکان نقد قدرت را داشته باشد و به ازای سهمی که از آزادی دارد در برابر قانون پاسخگو هم باشد. آنچه در قانون اساسی در این باره آمده، ناظر بر همین وجه اخیر است و ازهمین‌رو آزادی مطبوعات در زمره حقوق ملت است نه حاکمیت!

بنابراین رفتار کاملاً آزادانه این قبیل نشریات نه بیانگر آزادی مطبوعات و نه نشانه تکثر و رقابت در جامعه مطبوعاتی، بلکه نشانه بیسמاری مطبوعات است. مطبوعات وقتی به قول امام خمینی (ره) زبان حال ملت‌اند که متعلق به ملت باشند و نه دولت. اگر روزی روزگاری مدیریت جامعه متوجه این معضل بزرگ و تالی فاسدهای این بخش از مطبوعات (اعم از بخش دولتی و عمومی) شود و خوب درباره عملکرد مالی و زبان‌های معنوی آن تأمل کند و سپس قصد حل‌وفصل این معضل را داشته باشد، آنگاه شاهد فضایی خواهیم بود که از یک طرف افرادی با طرز تفکر مدیر مسئول محترم «کیهان» بهتر از پیش می‌توانند به بیان دیدگاه‌های خویش بپردازند، بدون آنکه نیازی باشد حاکمیت هزینه معنوی و سیاسی طرز تفکر دیگران را متقبل شود و یا ملت هزینه مادی و کمرشکن آن‌اره را متحمل شود. نتیجه این اصلاح‌سخت ولی بزرگ و اجتناب‌ناپذیر، رشد کیفی و حرفه‌ای مطبوعات و رونق کثی آن خواهد بود که به توسعه صنعت مطبوعات و بالندگی روزنامه‌نگاران و تجلی آزادی واقعی مطبوعات و مسئولیت‌پذیری دست‌اندرکاران آن منجر می‌شود. خلاصه اینکه تیتِر «کیهان» و هر ییامی که بر آن مرتب باشد، مادام که سخن یک مدیرمسئول به‌عنوان شخص حقیقی است، بر مبنای حقوقی که در قانون اساسی در باب حقوق ملت آمده، قابل‌توجیه است (و اگر خلاف قانون هم باشد، هزینه آن را دیگران نمی‌پردازند). اما در شرایطی که امتیاز شمار بی‌شماری از روزنامه‌ها و سایر نشریات در دستان ارگان‌ها و وزارت‌خانه‌هاست و کسی هم به عوارض مخرب این‌ر روند که هم به زیان حاکمیت و هم به زیان مطبوعات و رونق و اعتبار حرفه‌ای آن است، توجهی ندارد، چنین پیام‌ها و دیدگاه‌هایی تعارضات عدیدهای پیش‌روی حاکمیت و جامعه مطبوعاتی هر دو، قرار می‌دهد که از جمله آنها نشانه‌هایی است که می‌تواند به‌ناحانه باشد تا دشمن متوجه و خام منطقه را به کام درگیری‌های ناخواسته بکشانند. شاید مورد «کیهان» تلنگری باشد تا به مسئله مطبوعات و مالکیت آنها و عوارضی که به بار آورده‌اند، از نگاهی متفاوت بنگریم.

شرق: سودای شاهزاده عرب، عربستان را اکنون وارد بازی‌ای کرده که آثار آن از پیش روشن نیست. دعوای داخلی و دستگیری گسترده شاهزاده‌های عرب، برخورد موشک جوئی‌ها به نزدیکی ریاض و نسبت‌دادن آن به ایران، ماجرای پریپچ‌وخم استعفای سعد حریری و شائبه بازداشت او در عربستان و احتمال حمله کشورهای عرب به سرکردگی عربستان به لبنان، همه و همه، از تغییراتی نگران‌کننده در منطقه خبر می‌دهد. عربستان به‌عنوان یک کشور تأثیرگذار در بازار جهانی نفت، محور این تنش‌هاست و همین مسئله هم بازار نفت را با شوکی شدید مواجه کرده. رشد قیمت‌ها تا حدی است که پیش‌بینی می‌شود تا آینده‌ای نه‌چندان دور، شاهد عبور از قیمت ۷۰ دلاری برای نفت باشیم.

در این شرایط بیم آن می‌رود که شیل‌ویل‌ها که عبور از نفت ۶۰ دلاری سرآغازی برای رونق دوباره فعالیت آنهاست به میدان یابند و از سوی دیگر، کشورهای توافق‌کننده برای فریز نفتی، با وسوسه افزایش قیمت‌ها، تولید خود را افزایش دهند که این مسئله می‌تواند آینده توافق را به خطر بیندازد و یکباره با فروزی عرضه، افت قیمت‌ها را دوباره شاهد باشیم. اتفاقی که در بلندمدت، تیر خلاصی است بر کشورهای تولیدکننده نفت.

ملتث آمریکا، اسرائیل، عربستان

منصور معظمی، معاون پیشین بازرگانی و امور بین‌الملل وزارت نفت در گفت‌وگوی خود با «شرق» با بررسی ابعاد سیاسی آنچه اکنون در منطقه در حال رخ‌دادن است، می‌گوید: اکنون تحولاتی جدی و بسیار نگران‌کننده و هشداردهنده در منطقه در حال وقوع است. شاید بتوان گفت پدیده‌ای نوظهور در حال پدیدارشدن است؛ ملتث آمریکا، اسرائیل و عربستان، برای آنکه یک هژمونی جدید در منطقه به وجود بیاورند، با یکدیگر هماهنگ شده‌اند و برای این کار هم سهل‌الوصول‌تر آن است که ایران را بهانه کنند. برداشت من آن است که در این قصه، عربستان عامل است. آمریکا، فرمان‌دهنده و ایدئولوگ هم اسرائیلی‌ها هستند و آمریکا و اسرائیل، با هزینه عربستان می‌خواهند این تغییرات را رقم بزنند، بنابراین ما باید بسیار دقت و توجه داشته باشیم، به نظر من تا به امروز هم ایران، اقدامی مؤثر و مناسب داشته و توانسته این توطئه‌ها را به خود آنها باگرداند.

این سفیر اسبق ایران در برزیل، می‌گوید: به‌واقع عربستان امروز در منطقه نقش محور شرارت را بازی می‌کند و به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها به این رسیده‌اند که برای آنکه اقتصاد خود را از این شرایط خارج کنند، بهتر آن است که یک جنگ جدید به راه بیندازند و چه گزینه‌ای بهتر از، ازبین‌بردن دو کشور بزرگ تولیدکننده

اقتصاد

تنش‌های منطقه با محوریت عربستان، معادلات نفتی را برهم خواهد زد؟

زخم سعودی بر تن نفت

نفت.

شوکی قیمت‌نفت

عضو هیئت علمی دانشکده نفت با بیان اینکه عربستان امروز از منظر داخلی به‌شدت دچار مشکل است، می‌افزاید: به‌قطعیت نمی‌توان گفت، اما معلوم به دنبال نداشته باشد. او با اشاره به اینکه احتمال جنگ را نمی‌توان رد کرد، اما احتمال آن را زیاد نمی‌بینم، به جمله‌ای قریب به این مضمون از مقام معظم رهبری اشاره می‌کند و می‌گوید: ایشان گفتند، «ممکن است که جنگ را آنها شروع کنند، اما پایان آن، دیگر دست به چنین ریسک بزرگی برای جنگ با ایران بزنند. آنها توانایی و پتانسیل ایران را می‌شناسند؛ اما اگر به فرض محال، چنین شد، آثار آن در صنعت نفت، بسیار جدی خواهد بود و قیمت‌ها به‌شدت افزایش می‌یابد. معظمی با اشاره به جهش قیمتی که امروز در بازار رخ داده، می‌افزاید: این روند افزایش قیمت رو به فزونی خواهد گذاشت.

احتمال ورود شیل‌ویل‌ها به بازار

او با اشاره به احتمال ورود شیل‌ویل‌ها به بازار می‌گوید: به‌هرحال اگر اخلاقی در روند نفت این دو کشور به وجود بیاید، فرصتی است برای آمریکایی‌ها که بتوانند خود را وارد بازار کنند و تولید خود را افزایش دهند.

هرچند باید در اینجا به این نکته اشاره کرد که ورود شیل‌ویل‌ها به بازار، ضرورتاً به قیمت ۶۰ دلار

وزیر نیرو خبر داد

طلب وزارت نیرو ۲۵ هزار میلیارد تومان

افزود: با ۷۷ هزار مگاوات ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی در رتبه چهاردهم جهانی قرار داریم ولی باید از این پس سرمایه‌گذاری روی مدیریت تقاضا نیز داشته باشیم. اردکانیان ادامه داد: سازندگان و ظرفیت‌های ساخت داخل باید به شکل جدی‌تری چشم به بازارهای خارج از کشور داشته باشند و این مستلزم حضور فعال، سرمایه‌گذاری و همکاری و پشتیبانی از یکدیگر است. وی با اشاره به مسئولیت قابل‌ملاحظه سازمان‌های دولتی ادامه داد: وزارت نیرو تلاش می‌کند تا حد امکان حضور بخش خصوصی در خارج از ایران را تسهیل کند. وزیر نیرو با بیان اینکه معاون رئیس‌جمهور در سازمان برنامه و بودجه نود دیده‌اند است در جهت فراهم‌کردن منابع لازم برای بازپرداخت مطالبات بخش خصوصی به شکل مؤثرتری در آینده اقدام کند، افزود: میزان این مطالبات بالغ بر ۲۵ هزار میلیارد تومان است که ظرفیت‌های قانونی و مکانیسم‌های مختلف و متنوعی وجود دارد تا دولت در آستانه تدوین لایحه بودجه سال ۹۷ سعی کند از ظرفیت فراهم‌شده در کشور در جهت اشتغال و ساخت داخل و حضور مؤثر در منطقه استفاده کند. او در پاسخ به این پرسش که این رخداد چقدر می‌تواند بر توافق فریق نفتی اثرگذار باشد، می‌گوید:

خبر

سفر هیئت ۷۰نفره اروپایی به ایران با وعده تأسیس دفتر اتحادیه اروپا

● هیئت ۷۰نفره از مقامات و فعالان اقتصادی اتحادیه اروپا که ۲۵ نفر از آنها عالی‌رتبه هستند، امروز در تهران حضور می‌یابند و در صورت مثبت‌بودن نتیجه مذاکرات، وعده تأسیس دفتر اتحادیه قاره سبز در ایران داده شده است تا شرایط تجارت با کشورمان تسهیل شود. به گزارش تسنیم، صبح امروز هیئتی ۷۰نفره از مقامات اروپایی و فعالان اقتصادی که ۲۵ نفر از آنها نیز عالی‌رتبه هستند، در تهران حضور می‌یابند و دیدارهایی با مقامات ایرانی به‌ویژه در بخش کشاورزی خواهند داشت. بر این اساس، این هیئت با ریاست فیل هوگان، کمیسور کشاورزی و توسعه روستایی اتحادیه اروپا، صبح فردا دو دیدار با محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی و مسعود خوانساری، رئیس اتاق بازرگانی تهران و اعضای اتاق بازرگانی، خواهند داشت. در هیئت و جدا از ۲۵ نفر از اعضای عالی‌رتبه، فعالان اقتصادی در حوزه‌های کشاورزی، صنایع غذایی و توسعه روستایی در ایران حضور می‌یابند، بنابر این گزارش، هدف از حضور این هیئت در ایران، بررسی ظرفیت‌های موجود و افزایش همکاری‌های تجاری به‌ویژه در بخش محصولات کشاورزی کشورمان اعلام شده است. برای صادرات محصولات کشاورزی به اروپا موانعی جدی مانند نقل و انتقال پول و تعرفه‌های گمرکی وجود دارد. در صورت مثبت‌بودن نتیجه مذاکرات، وعده تأسیس دفتر اتحادیه اروپا در ایران مطرح شده است که تحقق آن، صادرات به این قاره را تسهیل کرده و سرعت می‌بخشد و درمجموع حجم تجارت ایران با قاره سبز را افزایش می‌دهد.

جزئیات طرح احتمالی برای کم‌درآمدها

● یک مقام مسئول از طراحی طرحی در حوزه مسکن خبر داد که بر مبنای آن، فرد متراژ مشخصی از مسکن را خریداری کرده و مابه‌التفاوت کیفیت آن ازجمله طبقه و نور را در زمان تحویل بپردازد. حامد سلطانی‌نژاد در گفت‌وگو با مهر، درباره عرضه مسکن متری در بورس کالا، گفت: برای فروش مسکن، ابزاری تهیه شده که بتواند سبدی از مسکن تعریف و روی آن، شاخص تعریف شود؛ به این معنا که افرادی همواره در بازار وجود داشته باشند که تمایل دارند در ازای این شاخص، متراژ مشخصی از بیس مسکن را به مردم و متقاضیان تحویل دهند و مابه‌التفاوت مواردی مانند طبقه، نور و کیفیت ساختمان را به صورت دیسکانت اف پرمیوم در زمان تحویل از مشتری دریافت کنند؛ به این معنا که فرض کنبد طبقه اول یک واحدی در منطقه، ملاک قرار گیرد و اگر کسی طبقه پنج را خواست، موقع تحویل پول اضافه‌تری پرداخت کند، ولی حداقلش این است که فرد توانسته خود را در مقابل تورم افزایش قیمت مسکن و مشکلاتی که در بحث قیمت وجود دارد، هم کرده باشد. سلطانی‌نژاد گفت: درباره این طرح با چند تأمین سرمایه صحبت کرده‌ایم و قرار است طرح نهایی آن ارائه شود؛ بر همین اساس، اگر این طرح در شورای عالی بورس به تصویب برسد، قابل اجرا خواهد بود و اگر نیاز باشد با سایر نهادهای همچون شورای عالی مسکن نیز در میان گذاشته خواهد شد. وی تصریح کرد: در بازار متلاش شده تا به یک ابزاری در بورس کالا برسیم که پس‌انداز سردم را افزایش دهد؛ این در حالی است که در بخش مسکن، فردی که می‌خواهد در این بخش پس‌انداز یا سرمایه‌گذاری داشته باشد، می‌تواند مستقیماً با شاخصی که طراحی شده، در ملک سرمایه‌گذاری کند. مدیرعامل بورس کالا افزود: این دغدغه به‌ویژه در شهرهای بزرگ وجود دارد و اگر امکان این وجود داشت که بتوان آن را حل کرد، کام بزرگی در تأمین مسکن نسل جوان برداشته می‌شود.

۱/۲میلیون بشکه نفت خام سوآپ به تهران رسید

● مدیر شرکت لوله مخابرات نفت منطقه تهران از سوآپ یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام سوآپ به منطقه تهران خبر داد. حسن باقریان در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به ازسرگیری سوآپ از مردادماه سال جاری اظهار کرد: تاکنون حدود یک‌میلیون و ۳۰۰هزار بشکه نفت خام سوآپ به منطقه تهران وارد و به پالایشگاه‌های تهران و تبریز تحویل داده شده است. وی با بیان اینکه ظرفیت خط لوله سوآپ ۵۰۰ هزار بشکه در روز است، افزود: قبل از اینکه سوآپ متوقف شود روزانه حدود ۱۲۰هزار بشکه نفت خام سوآپ یک‌میلیون و ۳۰۰هزار بشکه نفت خام سوآپ به منطقه تهران وارد و به پالایشگاه‌های تهران و تبریز تحویل داده شده است. وی با بیان اینکه ظرفیت خط لوله سوآپ ۵۰۰ هزار بشکه است اما میزان سوآپ بستگی به سیاست‌های کلان وزارت نفت دارد. سوآپ باعث صرفه‌جویی انرژی می‌شود زیرا برای انتقال نفت خام از جنوب به تهران باید ۱۴ تلمبه خانه در سرویس قرار داشته باشد اما اگر این نفت خام از شمال که همان کشور ترکمنستان است وارد تهران شود، چهار تلمبه خانه باید در سرویس قرار داشته باشد.